

Засідання Громадської Ради

Державного агентства лісових ресурсів України, 15.06.2022 р. (он-лайн)

Ведення лісового господарства в умовах забруднення території ВНП та попередження великих лісових пожеж

Зібцев С.В., Сошенський О.М., Гуменюк В.В., Сидоренко С.Г.

Кафедра лісівництва, ННІ лісового і садово-паркового господарства
Національного університету біоресурсів і природокористування України
Український НДІ лісового господарства та агролісомеліорації ім.
Г.М.Висоцького

Регіональний Східноєвропейський центр моніторингу пожеж

План

- **Небезпеки та обмеження для лісового господарства та охорони лісів від пожеж під час військового стану**
- Оцінка площі та кількості лісових та ландшафтних пожеж та пожеж у ПЗФ протягом 24.02-10.06.22
- Заходи з підвищення безпеки лісогосподарського персоналу під час ведення лісового господарства та охорони лісів від пожеж
- Підготовка навчання лісових пожежників на базі Укрцентркадриліс

Обмеження ведення лісового господарства та охорони лісів від пожеж під час дії військового стану

- Обмеження доступу у ліси у зв'язку з потребами оборони, замінюванням та забрудненням лісів ВНП
- небезпека для ЛГ персоналу та технічних засобів від ВНП
- Недоступність авіації, обмеження БПЛА, радіозв'язку
- Скорочення персоналу для гасіння пожеж, складність формування резерву ПММ
- Пріоритетність залучення підрозділів ДСНС до захисту населення та об'єктів критичної інфраструктури від обстрілів

Міжнародні організації та національне законодавство щодо ВНП

- **Міжнародні організації:** ООН, НАТО, ОБСЄ, HALO Trust, Женевський міжнародний центр гуманітарного розмінування, Швейцарський фонд протимінної діяльності, Данська група з розмінування, Хорватський центр з протимінної діяльності
- **Національне законодавство:** Законом України “Про протимінну діяльність в Україні” (2019), Постановою КМУ “Про утворення Національного органу з питань протимінної діяльності”; “Про упорядкування робіт з виявлення, знешкодження та знищення вибухонебезпечних предметів” (11 грудня 1999 року № 2294), “Про затвердження Порядку здійснення навчання населення діям у надзвичайних ситуаціях” (26 червня 2013 року № 444), “Про затвердження Правил позначення небезпек, пов’язаних з мінами та вибухонебезпечними предметами - наслідками війни” (17 квітня 2019 року № 372), Наказ МНС, Міноборони, Мінтрансзв’язку та Адміністрації Державної Прикордонної Служби від 27 травня 2008 року № 405/223/625/455 “Про організацію робіт з виявлення, знешкодження та знищення вибухонебезпечних предметів на території України та взаємодію під час їх виконання”, Інструкцією з організації та проведення робіт з розмінування місцевості на території України підрозділами та спеціалізованими підприємствами МНС (Затверджено Наказом МНС від 20 вересня 2010 року № 791).

Німецька технологія проведення контрольованого відпалу у лісах забруднених ВНП із фізичним захистом персоналу (Global Fire Monitoring Center)

БПЛА для підпалювання

Автоматичний пристрій підпалювання на танку

Пожежний танк для контролю відпалу

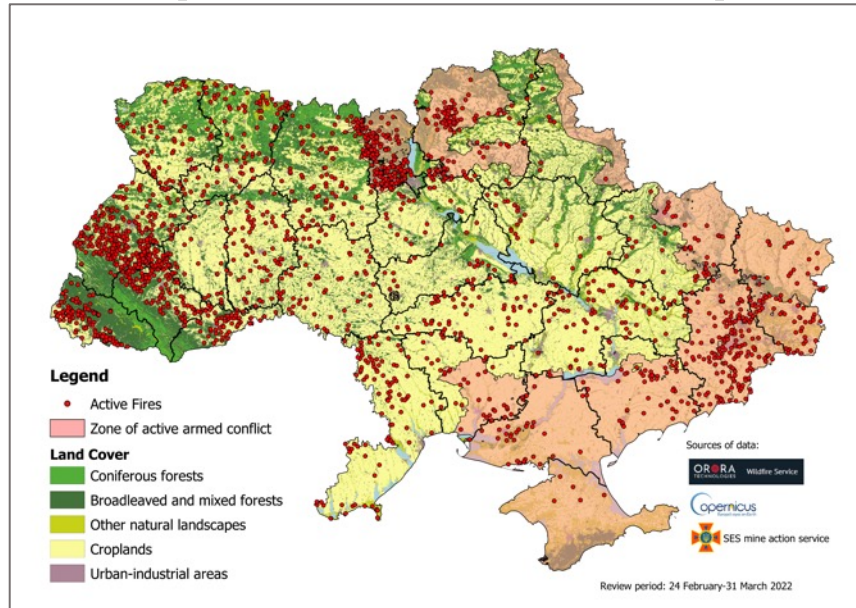

Снаряд на поверхні ґрунту після відпалу
готовий для розмінування

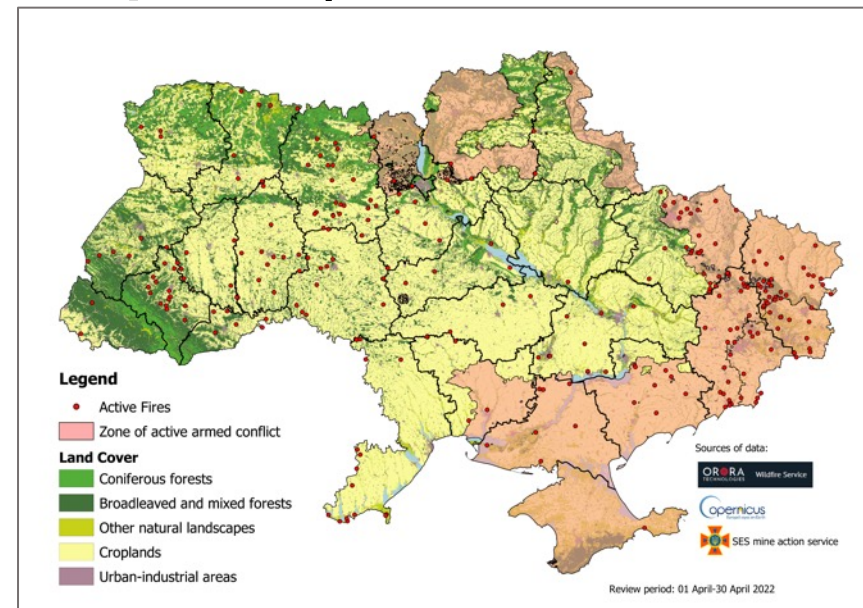
План

- Небезпеки та обмеження для лісового господарства та охорони лісів від пожеж під час військового стану
- **Оцінка площі та кількості лісових та ландшафтних пожеж та пожеж у ПЗФ протягом 24.02-10.06.22**
- Заходи з підвищення безпеки лісогосподарського персоналу під час ведення лісового господарства та охорони лісів від пожеж
- Підготовка лісових пожежних

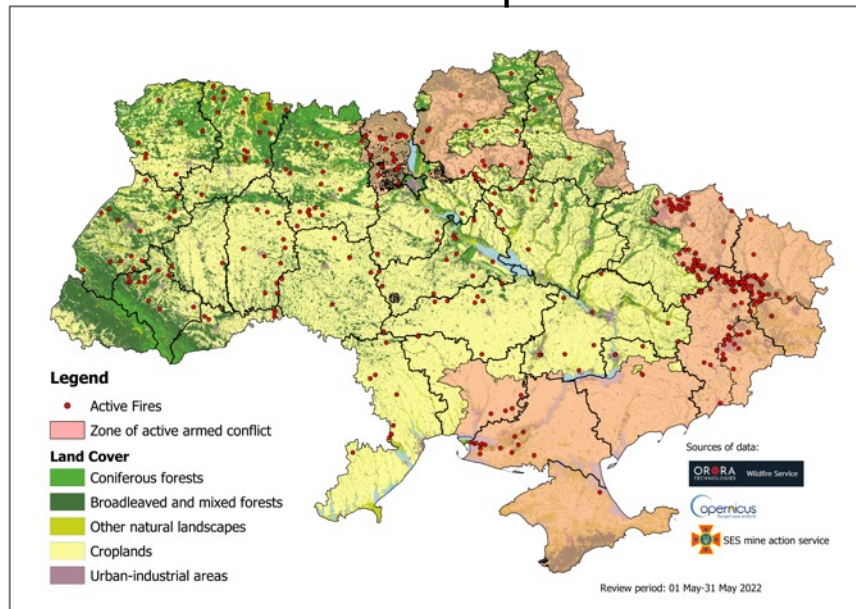
Ландшафтні пожежі на території України (24.02 – 11.06.2022 р.)

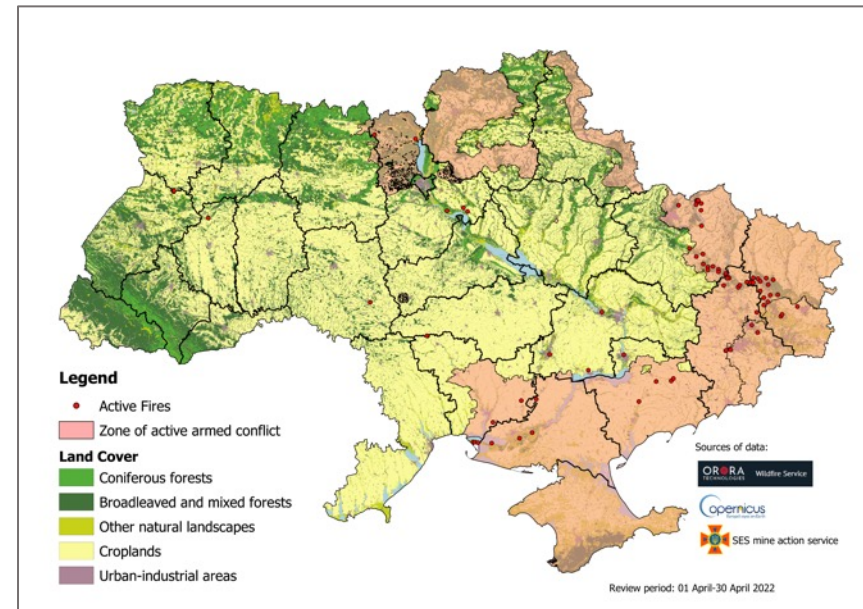
Лютий-березень

Квітень

Травень

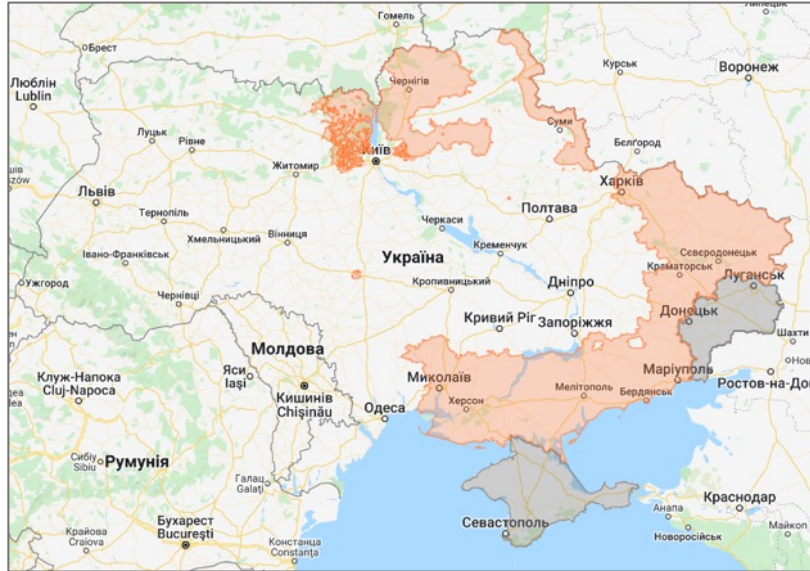

Червень

Статистика ландшафтних пожеж на території України (24.02 – 11.06.22 (за даними продуктів НАСА)

Місяць	Всього пожеж		Розподіл площі пожеж за типами ландшафтів, га				
	кількість	площа, га	ліси	в т. ч. хвойні	землі с.-г. призначення	інші природні ландшафти	населені пункти
Лютий-Березень	2036	1027669	109217	34853	537304	325252	55896
Квітень	279	104913	8878	2717	53376	29396	13263
Травень	395	261960	100682	69757	58971	82493	19814
Червень	80	64339	26835	18468	8946	17805	10753
Всього	2790	1458881	245612	125795	658597	454946	99726
В тому числі ПЗФ		671076	177240	104828	205696	247763	40377
Всього в областях з бойовими діями, га	1086	776755	153418	94296	304452	249927	68958
% у зоні бойових дій	39	53	62	75	46	55	69

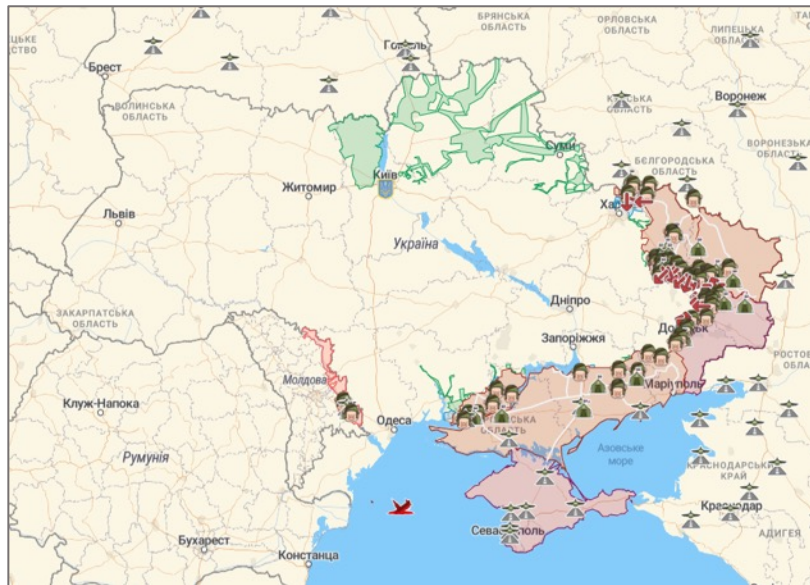
Картування територій забруднених ВНП

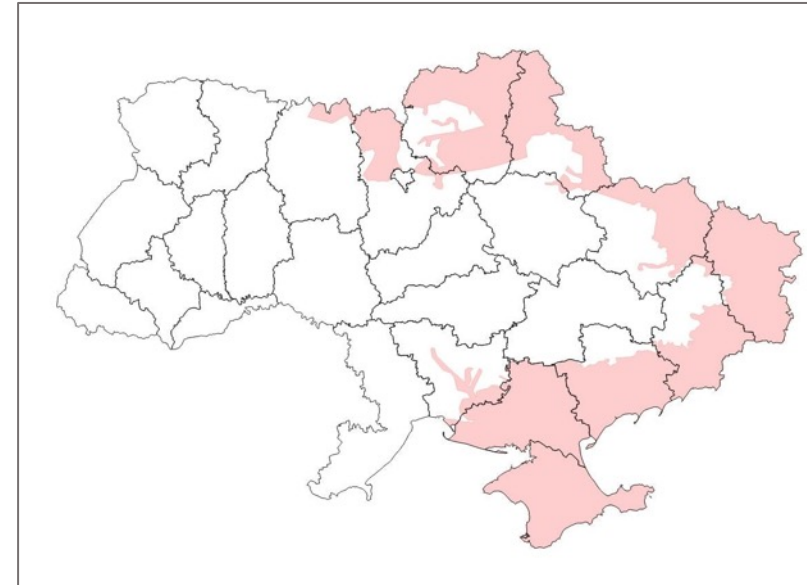
Ресурс - [SES mine action service](#)

Ресурс - [GICHD](#)

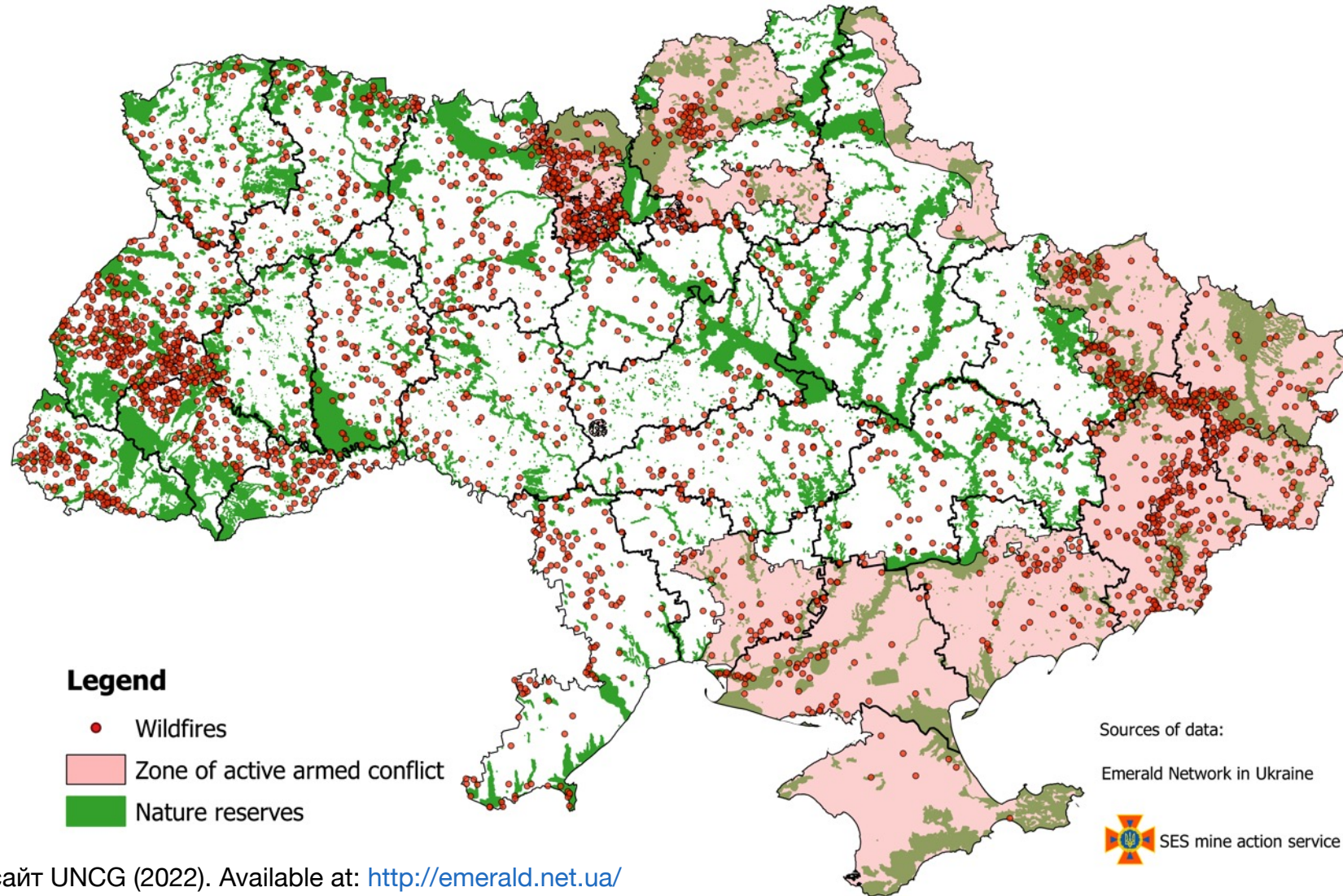

Ресурс - [Deepstate](#)

Ресурс - [The Institute for the study of war](#)

Мапа територій Смарагдової Мережі та ПЗФ, які забруднені ВНП та які постраждали внаслідок пожеж (24.02 – 11.06.22 р.)

Смарагдова мережа України, сайт UNCG (2022). Available at: <http://emerald.net.ua/>
(Accessed 12 June 2022)

Review period: 24 February-11 January 2022

План

- Небезпеки та обмеження для лісового господарства та охорони лісів від пожеж під час військового стану
- Оцінка площі та кількості лісових та ландшафтних пожеж та пожеж у ПЗФ протягом 24.02-10.06.22
- **Заходи з недопущення великих лісових пожеж**
- Підготовка навчання лісових пожежників на базі Укрцентркадриліс

Зміни клімату призвели до виникнення у 2020 р. швидких та великих пожеж «нового типу», боротьба з якими потребує спеціальної уваги та підвищення готовності

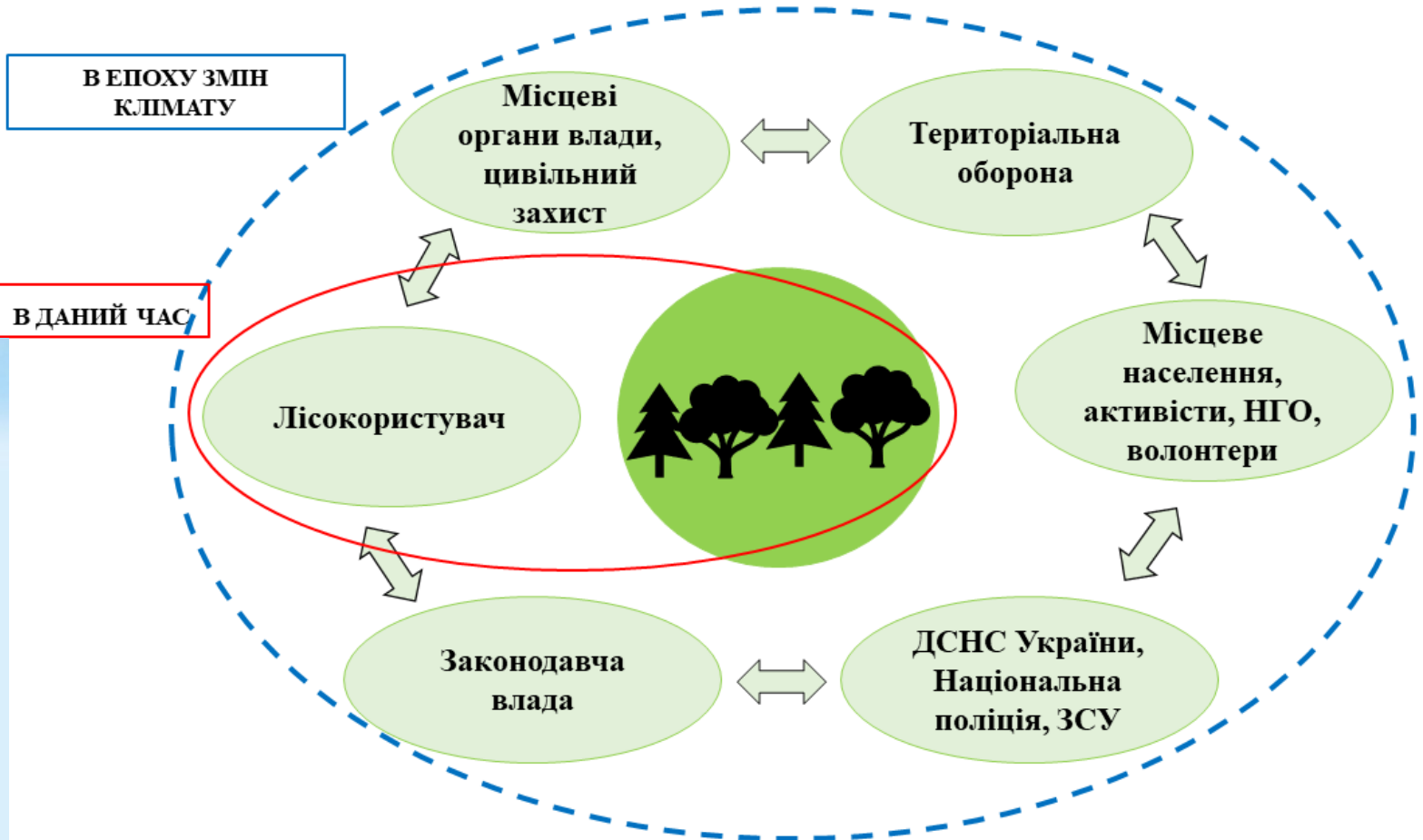

ГОЛОВНІ ПРОБЛЕМИ ПІСЛЯ ПОЖЕЖ НА ЛУГАНЩИНІ:

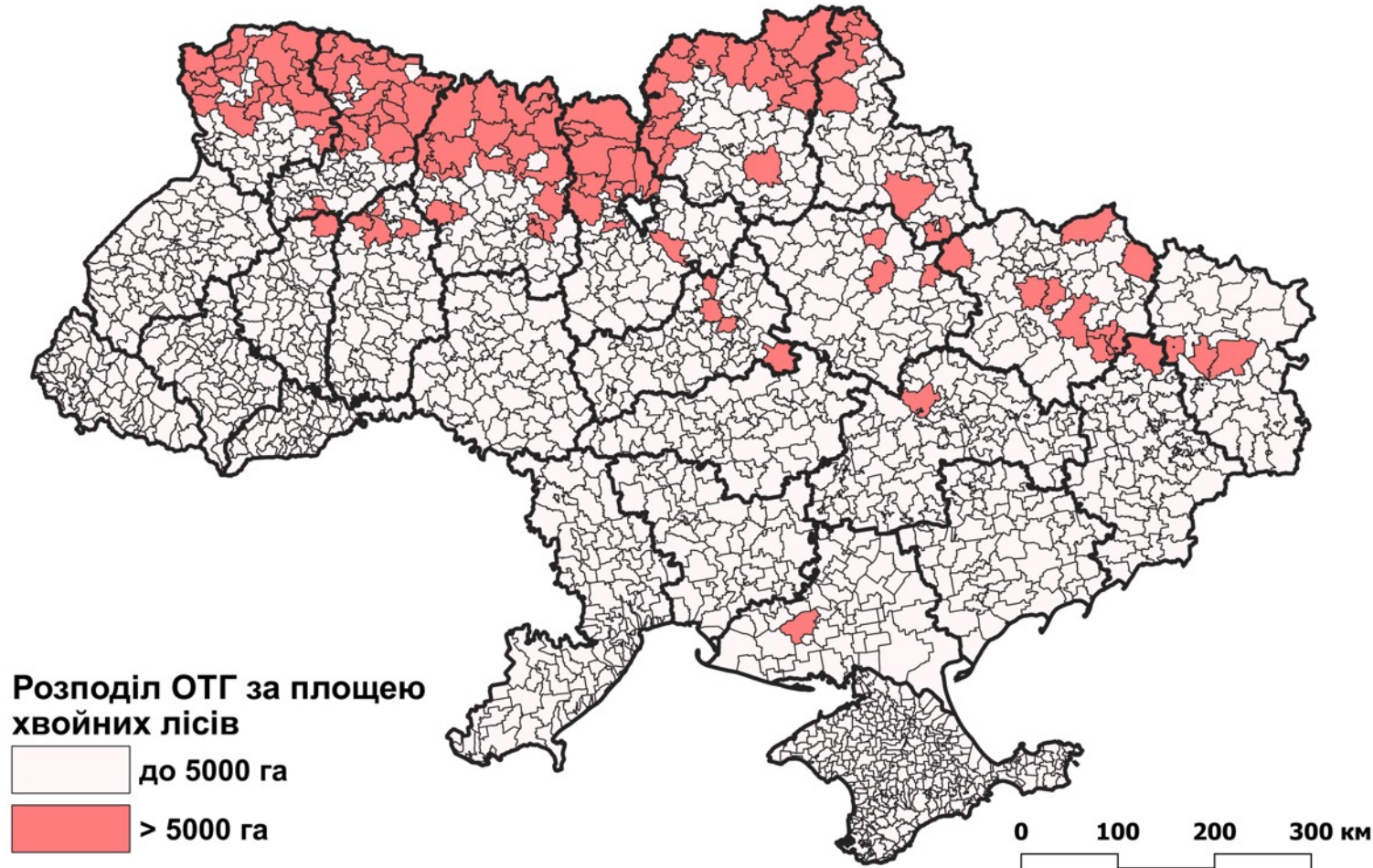
- 3-4 мільйони м3 деревини в згорілих лісах
- 20 000+ га вимагають лісовідновлення
- Значний ризик ерозії, піщаних буревіїв
- Різка зміна клімату
- Тисячі сіл біля лісів уразливі до пожеж

Необхідно ширше залучення місцевої влади, територіальних органів ЦОВВ, тероборони та активістів до патрулювання та швидкого гасіння лісових пожеж під час надзвичайної пожежної небезпеки

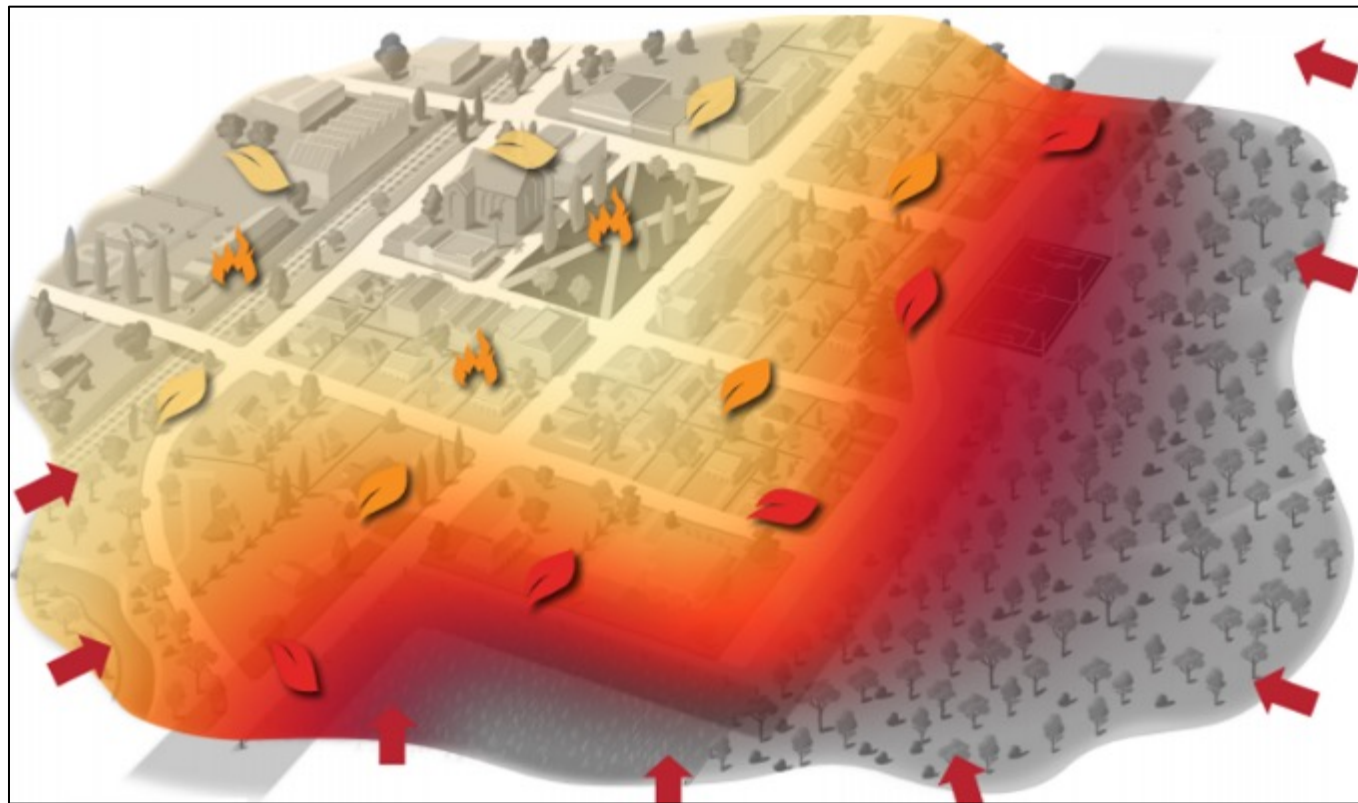

Об'єднані територіальні громади, які мають на своїй території більше 5000 га соснових лісів (червоний колір)

. Карта виготовлена Сидоренко С.Г., Український науково-дослідний інститут лісового господарства та агролісомеліорації ім. Г.М.Висоцького

Участь лісових господарств у довгостроковому захисті населених пунктів від пожеж

- Зона прямого контакту з пожежею
- Зона теплового випромінювання
- Перенесення тліючих частинок горючого матеріалу

(Джерело: *Guidelines Settlement Planning at the Bushfire Interface*)

План

- Небезпеки та обмеження для лісового господарства та охорони лісів від пожеж під час військового стану
- Оцінка площі та кількості лісових та ландшафтних пожеж та пожеж у ПЗФ протягом 24.02-10.06.22
- Заходи з недопущення великих лісових пожеж
- **Підготовка навчання лісових пожежників на базі Укрцентркадриліс**

Огляд навчальної програми «Курс підготовки лісового пожежника» (Укрцентркадриліс, НУБіП)

Зміст першого дня тренінгу

- Аудиторне заняття: Нормативне, інформаційне та технічне забезпечення охорони лісів від пожеж. Права і обов'язки лісового пожежника. Структура пожежних формувань. Бойове злагодження пожежних формувань. Природна пожежна небезпека. Пожежна небезпека за умов погоди.
- Польове тренування: ручні інструменти для гасіння пожеж. Запалювальні апарати. Рукавні лінії.

Зміст другого дня тренінгу

- Аудиторне заняття: Інструктаж. Правила особистої безпеки лісового пожежника під час гасіння невеликих та особливо великих пожеж. Гасіння пожеж. Організація зв'язку. Патрулювання.
- Польове тренування: Пожежні автоцистерни, модулі, мотопомпи та їх використання. Пожежні водойми та резервуари. Прийоми, стратегія та тактика гасіння пожеж.

Зміст третього дня тренінгу

- Аудиторне заняття: Досвід використання вогню (контрольованого випалювання) для зменшення небезпеки лісових пожеж та їх гасіння. Поведінка лісових пожеж.
- Інструктаж. Польове тренування: застосування різних методів контрольованого випалювання, гасіння лісової пожежі середньої сили.

Нормативно-правові документи, що визначають порядок організації охорони лісів від пожеж та їх гасіння

- **Правила пожежної безпеки в лісах України**
НАКАЗ Держкомлісгоспу України від [27.12.2004 р.](#), **чинний**
- **Положення про лісові пожежні станції**
НАКАЗ Держкомлісгоспу України від [28.12.2005 р.](#), **чинний**
- **Положення про відомчу пожежну охорону Державного агентства лісових ресурсів України**
НАКАЗ Міністерства захисту довкілля та природних ресурсів України від [23.12.2020 р.](#), **чинний**
- **Порядок організації охорони і захисту лісів**
ПОСТАНОВА Кабінету Міністрів України від [20.05.2022 р.](#), **чинний**

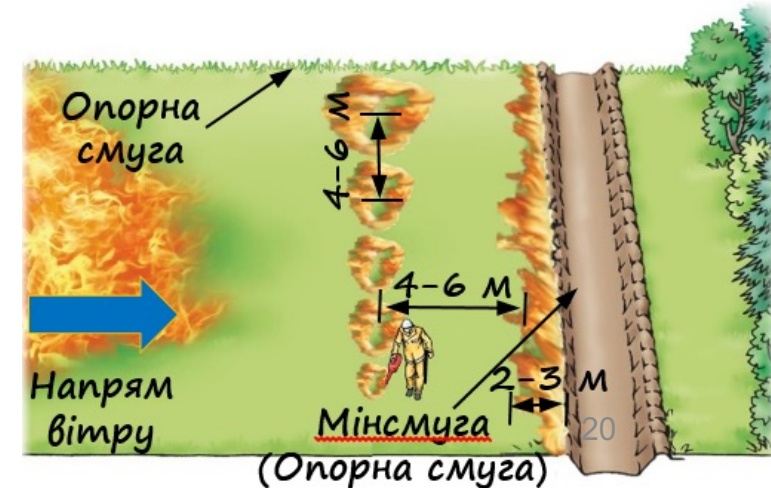
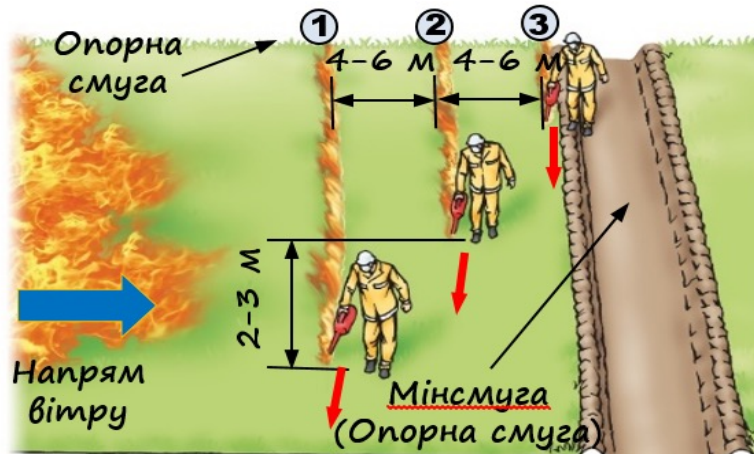
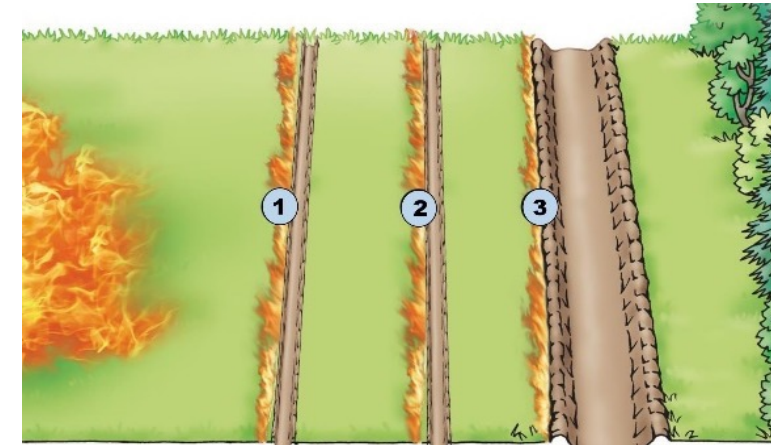
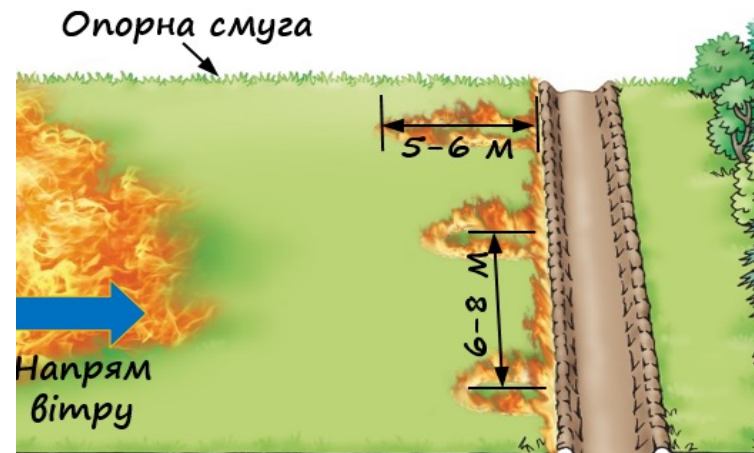
Структура пожежних формувань, що пропонується для навчання на курсі лісового пожежного (Укрцентркадриліс, НУБіП)

Гасіння пожеж на територіях забруднених вибухонебезпечними предметами із застосуванням контрольованого випалювання

Способи відпалу

Ручні інструменти та обладнання необхідні для проведення «Курсу лісового пожежного»

№ПП	Найменування
1	Пуласкі
2	Багатофункціональний інструмент GORGUI (мотига, сокира, граблі)
3	Бензопила + розхідні матеріали
4	Хлопавка пожежна гумова
5	Лопата штикова
6	Сокира
7	Ранцевий вогнегасник Indian Chief 5-Gallon Heavy-Duty Nylon (США)
8	Ранцевий вогнегасник Vallfirest (Іспанія)
9	Запалювальний апарат Drip Torch (США)
10	Пожежні рукава, d-32-51 мм, L-20 м, з гайкою (Україна)
11	Головка перехідник ГП-80х70 мм для під'єднання рукавів 32, 38, 51 та 66 мм до пожежних автоцистерн ЗИЛ, ГАЗ, МАЗ, Камаз
12	Розгалуження рукавне триходове РТ-70
13	Пожежний ствол ручний комбінований Protek 360
14	Пожежний ствол ручний комбінований Protek 366
15	Мотопомпа Honda WB 30 XT або інша
16	Мотопомпа плаваюча AMPHIBIO 2400
17	Пожежний модуль з насосом високого тиску та ємністю для піноутворювача
18	Ємність пожежна мобільна

Екіпірування пожежника, яке повинен мати кожен працівник ЛГ залучений на гасіння пожеж

№ПП	Найменування
1	Вогнетривкий одяг лісового пожежника
2	Шолом для пожежника MP1 Professional
3	Захисні окуляри для пожежних PILOT PILOFCSP
4	Маска респіратор Respro Techno
5	Респіратор 3M AURA 9332+ (FFP3)
6	Рукавиці для пожежника шкіряні двошарові Флоріан 220
7	Рукавиці для пожежника шкіряні ESKA PHÖNIX
8	Шкіряні вогнетривкі черевики Hercules 5526-2
9	Шкіряні вогнетривкі черевики COFRA SHOVEL

Засідання Громадської Ради

Державного агентства лісових ресурсів України, 15.06.2022 р. (он-лайн)

Дякую за увагу!

Зібцев С.В., Сошенський О.М., Гуменюк В.В., Сидоренко С.Г.

Кафедра лісівництва, ННІ лісового і садово-паркового господарства
Національного університету біоресурсів і природокористування України
Український НДІ лісового господарства та агролісомеліорації ім.

Г.М.Висоцького

Регіональний Східноєвропейський центр моніторингу пожеж